

Oplæg til Sund By Netværket

Pulje til familieorienteret alkoholbehandling

Odense 22. oktober
Maria Herlev Ahrenfeldt
Sundhedsstyrelsen



Baggrund

- 140.000 mennesker med alkoholafhængighed
 - 15.000 i behandling
 - 11 års alkoholoverforbrug før behandling
- 122.000 børn i familier med alkoholproblemer
- Kommunale meromkostninger: 3,6 mia. kr. årligt

Paradigmeskift fra individ til familieorienteret alkoholbehandling

- 1992. Børn i familier med alkohol og stofproblemer, publikation fra SST
- 1996 Materialer om børn i familier med alkoholproblemer til 3 sektorer
- 1997: 35 udviklingsprojekter i alkoholbehandlingssektoren, den sociale sektor og den pædagogiske sektor.
- 2000-2005 : Modelprojekt med Fyns amt og 10 kommuner vedr. børn i familier med alkoholproblemer.
- 2005-2010 Nationalt implementeringsprojekt om børn i familier med alkoholproblemer
- 2004 Medicinsk teknologi vurdering
- 2006 NAB
- 2008 "Kvalitet i alkoholbehandling" publikation og projekt SODA
- 2011 "Retningslinjer for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder"
- 2011-2015 Kvalitet i alkoholbehandling ,projekt
- 2015 Nationale kliniske retningslinjer
- 2015-17 Implementering af bla. familieorienteret alkoholbehandling

Puljen til familieorienteret alkoholbehandling

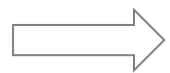
- 56 mio. kr. til styrkelse af alkoholbehandling i 2014-2017
- Organisatorisk omstilling i retning mod større behandlingsenheder og samarbejde på tværs
- Kvalitetsudvikling af alkoholbehandlingen, herunder opkvalificering af alkoholbehandlere
- Tidlig opsporing og henvisning af familier med alkoholproblemer

1. Organisatorisk omstilling og udvikling

Sikres tilstrækkelig kapacitet i den enkelte alkoholbehandling for at kunne arbejde familieorienteret gennem:

- samarbejde med familiebehandlingen
- samarbejde med andre kommuner

Arbejde med generel kvalitets sikring i den enkelte alkoholbehandling



Midler til projektledelse eller konsulentbistand for at sikre implementering af denne omstilling og generel udvikling

2. Kompetenceudvikling af alkoholbehandlere

Flere alkoholbehandlere skal opkvalificeres

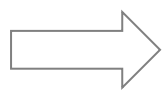
⇒ Sundhedsstyrelsen udbyder:

- Grunduddannelsen af alkoholbehandlere
- Kort grunduddannelse for erfarne alkoholbehandlere
- Metoder i familieorienteret alkoholbehandling
- Kursus i familieorienteret alkoholbehandling
- Kursus i kognitiv alkoholbehandling
- Kursus i dobbeltfokuseret alkoholbehandling

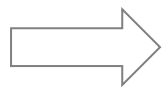
3. Kompetenceudvikling af frontpersonale

Den udbredte underbehandling af mennesker med alkoholproblemer skal mindskes gennem:

- at fremme frontpersonalets kompetencer til tidlig opsporing og henvisning af familier med alkoholproblemer



nyt kursus for undervisere af frontpersonale i samtalen om alkohol og børns trivsel



afholdelse af kommunale kurser/temadage for frontpersonale som forankres i kommunen

Bedre tidlig opsporing

Erfaringer:

- En formel samarbejdsaftale og handleplaner for tidlig opsporing i forhold til henvisende instanser
- Behov for opkvalificering af frontpersonale
- Tværsektoriel kommunal alkoholpolitik støtter det tværgående samarbejde og det generelle fokus på alkohol

Kursets indhold

- Undervisning af nøglepersoner
- Fokus på børnefamilier, men relevant for alle frontpersonaler
- Viden om alkohol og problemets omfang
- Italesættelse af alkohol ift forældre og børn
- Værktøjskasse til undervisning i kommunen

Oplæg til Sund By Netværket

Nyt fra Sundhedsstyrelsen

Nyt fra Sektion for Forebyggelse

Odense 22. oktober
Maria Herlev Ahrenfeldt
Sundhedsstyrelsen

Nyt fra Sundhedsstyrelsen

Ny organisering:

- Sundhedsstyrelsen
- Lægemiddelstyrelsen
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Sundhedsdatastyrelsen
- Statens Serum Institut

Nyt fra FOBS

- Alkoholstatistik 2015
- Nationale alkoholbehandlingsdata (NAB)
- Alkoholøkonomi i kommunerne
- National telefonrådgivning om alkohol
- Sygdomsforebyggelse i almen praksis og på sygehuse

Alkoholstatistik I

Alkoholstatistik: Nationale data

- februar 2016
- faldende alkoholforbrug
- faldende dødelighed
- men højt alkoholforbrug blandt unge og +65
- en stigende andel modtager alkoholbehandling
- en mindre andel får medicin mod afhængighed

Alkoholstatistik II

- Alkoholstatistik: Kommunale og regionale data
- juni 2016
 - forskelle i alkoholrelateret sygehuskontakt og alkoholbehandling
 - små kommuner har små tal -> pas på med benchmarking

Alkoholdata

- NAB (sidst i 2015)
- Alkoholøkonomi i kommunerne
 - forventet primo 2016
 - opfølgning fra 2013
 - rapport + interaktive data

National telefonrådgivning om alkohol

- Alkolinjen
- Åbner 25. januar 2016
- Henvender sig bredt til personer med et stort forbrug af alkohol samt pårørende
- Rådgivningen skal varetages af et team af alkoholbehandlere

Sygdomsforebyggelse i AP og på sygehuse

- Understøtte sundhedsloven – informere patienter om:
 - hvordan deres livsstil påvirker deres helbred
 - informere om forebyggelsesmuligheder
- Understøtte sundhedsaftalerne mellem sygehuse, AP og kommunerne - sikre borgerne sammenhængende forebyggelsesforløb på tværs af sektorer
- Integrere forebyggelse i behandlingsforløbet

Hvorfor forebyggelse i AP og på sygehuse

Gevinster for patienterne og for sundhedsvæsenet

- 5 risikofaktorer: alkohol, rygning, fysisk inaktivitet, kostvaner, stoffer
- Forebygge sygdom og forhale sygdomsforløb
- Bedre behandlingsresultater
- Nedsætte risiko for komplikationer ved operationer

Inspirere og understøtte forebyggelsen

Projektets materialer:

- Praktisk guide til sundhedspersonale
- Ledelsesfolder, med "kort om forebyggelse"
- Plakat målrettet sundhedspersonale
- Folder og plakat målrettet patienter
- Lille film til skærme i AP og på sygehus
- Fakta om de 5 risikofaktorer

Praktisk guide – hvordan

- Tal om livsstil og helbred
- Afklar patientens livsstil
 - spørge ind til risikofaktorer - skema
- Vurdering af helbredsrisiko
- Rådgivning om forebyggelsestilbud/-muligheder
- Henvisning til forebyggelsestilbud
- Patienter med behov for en særlig indsats
- Registrering i journal

Materiale til ledere på sygehuse

- Ledelsesfolder
 - konkrete handlingsanvisninger
- Lederens opgaver
 - fokus på det tværsektorielle arbejde
 - fokus på forebyggelsesopgaverne i sygehuset
- Folder "Kort om forebyggelse"
 - hvorfor forebyggelse?

Til patienter: folder + film

- Dine vaner kan være en vigtig del af din behandling
- Tal om, hvad dine vaner kan gøre for din behandling, når du er hos din læge og på sygehuset
- Få hjælp til nye vaner

Film på infoskærme i AP og sygehuse

<http://sundhedsstyrelsen.dk/da/sundhed/planlaegning-og-beredskab/regional-forebyggelse/forebyggelse-paa-sygehuse/sygdomsforebyggelse-i-almen-praksis-og-paa-sygehuse.aspx>